

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
LORRAINE SCHEMBRI ORLAND**

Seduta ta' l-14 ta' Frar, 2013

Citazzjoni Numru. 811/2004

Mary Rose Cassar

vs

Ronald sive Ronnie Azzopardi

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 25 ta' Ottubru 2004 fejn esponiet:-

Illi l-konvenut ottjena l-hrug ta' mandat kawtelatorju ta' sekwestru bin-numru 374/04 fl-ismijiet Ronald sive Ronnie Azzopardi vs Mary Rose Cassar (Dok A), ta' mandat kawtelatorju ta' inibizzjoni bin-numru 1371/04 fl-ismijiet Ronnie Azzopardi vs Georgina Farrugia pro et noe (Dok B), ta' mandat kawtelatorju ta' sekwestru bin-numru 184/04 fl-ismijiet Ronald sive Ronnie Azzopardi vs Mary

Rose Cassar (Dok C), ta' mandat kawtelatorju tas-sekwestru bin-numru 342/03 fl-ismijiet Ronald sive Ronnie Azzopardi vs Mary Rose Cassar (Dok D) u ta' mandat kawtelatorju ta' sekwestru bin-numru 1386/03 fl-ismijiet Ronald sive Ronnie Azzopardi vs Mary Rose Cassar (Dok E);

Illi l-mandati kollha hawn fuq indikati gew akkordati minn din I-Onorabbili Qorti pero' qatt ma gew segwiti b'Avviz jew Citazzjoni, kif il-konvenut huwa obbligat li jaghmel skont il-ligi;

Illi fit-termini tal-Artikolu 836 (8) tal-Kap 12 dan in-nuqqas da parti tal-konvenut jaghti lok ghal kundanna fil-konfront tieghu ghal hlas ta' penali ta' mhux anqas minn hames mitt lira Maltin u mhux izqed minn tlett elef lira Maltin;

Illi *inoltre* bhala rizultat tal-hrug tal-imsemmija mandati kawtelatorji l-attrici sofriet danni konsiderevoli kif jista' jigi pprovat fil-kors tat-trattazzjoni ta' din il-kawza danni li huma dovuti *ai termini* tal-Artikolu 836 (9) tal-Kap 12;

Jghid, ghalhekk il-konvenut ghaliex din I-Onorabbi Qorti konsegwentement m'ghandhiex prevja okkorrendo ddikjarazzjoni li l-konvenut ma segwiex b'avviz jew b'citazzjoni, skont il-kaz il-hrug tal-mandati kawtelatorji fuq imsemmija u ghalhekk irrenda ruhu passibbli ghal hlas ta' penali u ta' danni, tikkundannah ihallas lill-attrici dik il-penali li tigi stabbilita minn din I-Onorabbi Qorti *ai termini* tal-Art. 836 (8) tal-Kap 12, kif ukoll dawk id-danni li jigu likwidati minn din il-Qorti okkorrendo permezz ta' periti nominandi u dan *ai termini* tal-Art 836 (9) tal-Kap 12.

Rat li din il-kawza giet appuntata ghas-smigh mill-Qorti kif diversament presjeduta ghas-seduta tal-11 ta' Jannar 2005.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut Ronald sive Ronnie Azzopardi (ID 82072M) datata 17 ta' Awwissu 2005 (fol 41) fejn espona: -

1. Illi preliminarjament din il-Qorti m'hijiex kompetenti sabiex titratta t-talba tal-attrici fir-rigward tal-mandati kawtelatorji li nhargu mill-Qorti tal-Magistrati (Malta), u cjo` numru 374/2004; 184/2004; 342/2003; 1386/2003. It-talba kellha ssir quddiem il-Qorti li ordnat il-hrug tal-mandat.
2. Illi fir-rigward tal-mandat ta' inibizzjoni numru 1371/2004 fl-ismijiet **Ronnie Azzopardi vs Georgina Farrugia proprio et nomine et**, dan gie pprezentat fis-27 ta' Lulju 2004. Kif ser jirrizulta mill-provi l-jedd pretiz kien diga' jiforma parti mill-meritu tal-kawza fl-ismijiet **Ronnie Azzopardi vs Georgina Farrugia proprio et noe et (Citaz. Nru: 545/2004JRM)** li giet prezentata fit-23 ta' Lulju 2004 u qieghda tinstema' quddiem din il-Qorti kif presjeduta. Tant hu hekk li fil-kopja tal-mandat li gie pprezentat mill-attrici (indikat fil-lista tad-dokumenti tagħha bhala Dok. B) naqraw:- "*Illi hemm kawza pendenti quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-ismijiet premessi (Citazzjoni Nru: 545/2004JRM) ipprezentata fit-23 ta' Lulju 2004*".
3. Illi fir-rigward tat-talba ghall-hlas ta' penali l-procedura hija dik kontemplata fl-Artikolu 836, u cjo` t-talba għal hlas ta' penali kellha ssir kontestwali ma' talba għal revoka ta' mandat permezz ta' rikors.
4. Illi bla pregudizzju, l-eccipjent jikkontesta li l-hrug tal-mandati kawtelatorji kkagunaw xi hsara lill-attrici.

B'rizerva ghall-eccezzjoniet ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra l-attrici li hija minn issa ngunta in subizzjoni.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fil-31 ta' Jannar 2006 (fol 50) quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta fejn meta ssejhet il-kawza dehret l-attrici assistita minn Dr. Cedric Mifsud li assocja ruhu fil-patrocinju tagħha flimkien ma' Dr. Malcolm Mifsud. Deher ukoll Dr. Mark Busuttil li assuma l-patrocinju tal-konvenut bhala Avukat tal-Għajnuna Legali. L-avukati tal-partijiet trattaw l-ewwel

eccezzjoni preliminari dwar il-gurisdizzjoni ta' din il-Qorti. Il-kawza giet differita ghas-sentenza għad-29 ta' Marzu 2006; u tas-17 ta' Ottubru 2012 fejn il-kawza giet differita għas-sentenza ghall-14 ta' Frar 2013.

Rat in-nota tas-surroga datata 16 ta' Jannar 2013 fejn din il-kawza giet assenjata lil din il-Qorti kif hekk presjeduta.

Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti.

II. KONSIDERAZZJONIJIET

Illi din hija sentenza *in parte* dwar l-ewwel eccezzjoni imressqa mill-konvenut dwar in-nuqqas ta' kompetenza ta' din il-Qorti fir-rigward tal-mandati kawtelatorji li nhargu mill-Qorti tal-Magistrati (Malta), u cjoء numri 374/2004; 184/2004; 342/2003; 1386/2003. L-istess konvenut isostni li t-talba odjerna kellha ssir quddiem il-Qorti li ordnat il-hrug tal-mandat.

Illi dwar din l-eccezzjoni, huwa minnu li mill-qari tal-ewwel parti tal-artikolu 836, jirrizulta li persuna għandha tressaq talba għar-revoka ta' mandat quddiem il-Qorti li ordnat il-hrug tal-istess, jew quddiem il-Qorti li hija edotta mill-kawza li tkun segwiet il-mandat. Izda l-legislatur imbagħad jagħti lill-persuna milquta b'mandat kawtelatorju li titlob l-imposizzjoni ta' penali, u sahansitra l-likwidazzjoni u hlas ta' danni kontra dak li jkun ottjena l-hrug tal-mandat, f'certu cirkostanzi.

Il-Qorti għalhekk għandha tippronunzja ruhha jekk it-talba odjerna, li hija wahda għall-imposizzjoni ta' penali u likwidazzjoni ta' danni, kellha ta' bilfors issir quddiem il-Qorti li ordnat il-hrug tal-mandati, f'dan il-kaz, il-Qorti tal-Magistrati (Malta).

Skont it-tagħlim tal-gurisprudenza tal-Qrati tagħna, l-azzjoni għad-danni, anke fil-kuntest ta' mandati kawtelatorji johrog minn principji generali ta' dritt imfissra bl-artikolu 1031 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta. Difatti l-artikolu 836(9) fiz-zmien meta giet intavolata ic-citazzjoni odjerna, kien testwalment jiddisponi li l-azzjoni għad-danni kellu jsir "b'citazzjoni" (minghajr ma ssemmi l-kelma

"avviz") u kien fil-mori ta' dawn il-proceduri li dawn il-kliem gew sostitwiti bil-kelma "rikors."¹ Dan kollu jindika li I-legislatur ma biddel xejn min-natura tal-azzjoni għad-danni meta dahhal I-ammendi enunzjati fl-artikolu 836(9) tal-Kap. 12 imma b'dawk I-ammendi, introdotti fis-sena 1995, sempliciment ikkodifika u applika I-principji elenkti fil-gurisprudenza antecedenti *in materia*, dwar I-ezercitazzjoni ta' azzjoni ta' danni wara I-hrug ta' mandat kawtelatorju². Tant hu hekk li hu meqjus li I-kazijiet elenkti fl-artikolu 836(8) huma biss ezempji forsi I-aktar cari ta' cirkostanzi li jiġi jiggustifikaw talba għad-danni.

Anke fid-dawl tal-premess, għalhekk ma treggix it-tezi tal-konvenut li I-attrici kellha bilfors tiddeddu t-talba tagħha quddiem il-Qorti li ornat il-hrug tal-mandat kawtelatorju, peress li I-azzjoni għad-danni hija azzjoni li tista' tigi imressqa b'mod indipendenti u, f'dan il-kaz, tapplika I-kompetenza generali ta' din il-Qorti.³

Lanqas jista' jigi ikkonsidrat taht I-aspett ta' nuqqas ta' kompetenza *rationae valoris* peress li d-danni għadhom mhumiex likwidati.⁴

Illi huwa minnu li I-attrici ressqet talba ghall-imposizzjoni ta' penali flimkien mat-talba għad-danni, izda b'dan ma jfissirx li kellha tressaq it-talbiet b'zewg istanzi separati (anke minnhabba konsiderazzjonijiet ta' ekonomija ta' gudizzju) u din il-Qorti hija kompetenti biex tikkonsidra zz-zewg talbiet flimkien.

III. KONKLUZJONI.

Illi għalhekk għal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi tichad I-ewwel eccezzjoni tal-konvenut u **tordna** li I-kontinwazzjoni tal-kawza.

¹ Att XXII tas sena 2005 art. 67.

² Ara fuq dan il-punt il-kaz "**Blye Engineering Co. Ltd. Vs Paolo Bonnici Ltd**" (PA TM) deciz. fis-7 ta Lulju 2004 fejn il-Qorti għamlet referenza ghall-principji generali tad-dritt li għadhom jirregolaw din I-azzjoni.

³ Vide art. 32(2) u l-artikolu 47(1) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

⁴ Art. 747(1) tal-Kap. 12.

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-ispejjez ta' dawn il-proceduri kontra l-konvenut.

Moqrija.

**Onor. Imhallef Lorraine Schembri Orland
LL.D., M.Jur.(Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.
14 ta' Frar 2013**

**Josette Demicoli
Deputat Registratur
14 ta' Frar 2013**

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----